

ΨΥΧΟΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΘΙΣΜΟΥ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ-3406	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΘΙΣΜΟΥ		
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γεώργιος Παναγής		
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	Καθηγητής Βιοψυχολογίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και ασκήσεις (παρουσιάσεις φοιτητών)	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δεξιοτήτων (Σεμινάριο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Φυσιολογία Συμπεριφοράς I (ως προαπαιτούμενη γνώση) Φυσιολογία Συμπεριφοράς II ή Ψυχοφαρμακολογία του εθισμού και των εξαρτησιογόνων ουσιών (ως προαπαιτούμενη γνώση) Μεθοδολογία Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=49		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Βασικός στόχος αυτού του σεμιναρίου είναι ο προβληματισμός και η βιβλιογραφική έρευνα και μελέτη θεμάτων που σχετίζονται με τη βιοψυχολογία και ψυχοφαρμακολογία του εθισμού και των εξαρτησιογόνων ουσιών και ενδιαφέρουν τους Ψυχολόγους. Όσοι επιλέξουν το σεμινάριο θα εκπονήσουν μια συνθετική-βιβλιογραφική εργασία, την οποία και θα παραδώσουν κατά την εξεταστική περίοδο του Ιανουαρίου ή του Σεπτεμβρίου. Στις πρώτες συναντήσεις θα γίνουν ορισμένες παρουσιάσεις από το διδάσκοντα και τους φοιτητές πάνω σε θέματα σχετικά με τη θεματολογία του σεμιναρίου, την εύρεση σχετικής βιβλιογραφίας και τον τρόπο συγγραφής της σεμιναριακής εργασίας. Στη συνέχεια, κάθε φοιτητής θα παρουσιάσει κάποια εμπειρική μελέτη, σχετική με το θέμα που έχει επιλέξει, και η οποία έχει δημοσιευτεί σε έγκριτο επιστημονικό περιοδικό. Στόχος θα είναι όχι απλά η παράθεση δεδομένων από τους φοιτητές που θα παρουσιάζουν, αλλά η συζήτηση και η κριτική των

σχετικών θεμάτων από τους υπόλοιπους συναδέλφους. Οι εργασίες που θα παρουσιάζονται κάθε εβδομάδα θα έχουν μελετηθεί από τους υπόλοιπους φοιτητές, οι οποίοι και θα καταθέτουν μια γραπτή εργασία που θα περιλαμβάνει: α) Σύνοψη της μελέτης (400 λέξεις), β) Απάντηση στο ποια ήταν η συνεισφορά της μελέτης στην κατανόηση του ερευνητικού προβλήματος, όπως προσδιορίστηκε από τους ερευνητές (150-200 λέξεις).

Μετά την ολοκλήρωση του σεμιναρίου ο φοιτητής θα έχει αποκτήσει μια εικόνα για διάφορες πτυχές της βιολογικής βάσης του εθισμού σε ουσίες. Θα μπορεί να αναζητά βιβλιογραφικές πηγές από βάσεις δεδομένων και να αναλύει κριτικά σχετικές ερευνητικές εργασίες.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων.
- Αυτόνομη εργασία.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Χρήση - κατάχρηση ψυχοτρόπων ουσιών και εξάρτηση από ψυχοτρόπους ουσίες: Επιδημιολογικά δεδομένα, συμπεριφορικοί μηχανισμοί, κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες, πολιτισμικοί παράγοντες, νέες τάσεις στη χρήση ουσιών, αίτια, πολιτική.
- Γενετικοί παράγοντες επιγενετικοί παράγοντες και προδιαθεσιμότητα στον εθισμό.
- Διαταραχές ελέγχου των παρορμήσεων και εθισμός.
- Νευρωνικά συστήματα ανταμοιβής και εθισμός.
- Νευρωνικοί μηχανισμοί που σχετίζονται με την αντοχή, την εξάρτηση και το σύνδρομο στέρησης από εξαρτησιογόνους ουσίες.
- Νευροχημεία του εθισμού.
- Μοριακοί – κυτταρικοί μηχανισμοί του εθισμού.
- Βιοψυχολογικές-Νευροβιολογικές θεωρίες και προσπάθειες ερμηνείας του εθισμού.
- Συμβολή των ζωικών πρότυπα ζώων στη μελέτη του εθισμού.
- Σχέση σχιζοφρένειας & κατάθλιψης με τον εθισμό από ψυχοτρόπους ουσίες.
- Νόμιμες ουσίες εξάρτησης: αιθυλική αλκοόλη και βενζοδιαζεπίνες.
- Αλκοολισμός.
- Νέες τάσεις στην κατάχρηση ψυχοτρόπων ουσιών: κανναβινοειδή & ψευδαισθησιογόνα.
- Εθιστικές ουσίες με τροποποιημένη μοριακή δομή (designer drugs).
- Αναβολικά στεροειδή και ντόπικ.
- Συμπεριφορικοί εθισμοί (παθολογικός τζόγος, εθισμός στο διαδίκτυο και/ή στα κοινωνικά δίκτυα, εθισμός στο σεξ, εθισμός στην άσκηση, καταναγκαστικές αγορές).

- Επιπτώσεις της κατάχρησης ψυχοτρόπων ουσιών και του εθισμού.
- Θεραπευτικές προσεγγίσεις στην αντιμετώπιση του εθισμού.
- Συμβολή της νευροβιολογικής προσέγγισης στην πρόληψη των υποτροπών μετά την αποτοξίνωση ή/και απεξάρτηση.
- Οι εθιστικές ψυχοτρόποι ουσίες και η κοινωνία: η διαμάχη της νομιμοποίησης εθιστικών ουσιών (π.χ. χασίς) και άλλα κοινωνικοπολιτικά ζητήματα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στην τάξη και παρουσιάσεις επιστημονικών εργασιών από τους φοιτητές		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας UoC e-learn.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	ECTS μονάδες
	Διαλέξεις	12	0,48
	Παρουσιάσεις ερευνητικών εργασιών στην τάξη	27	1.08
	Εκπαίδευση σε δεξιότητες: Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης στην τάξη	20	0,8
	Γραπτές αναλύσεις ερευνητικών εργασιών	30	1,2
	Αυτοτελής Μελέτη – Συγγραφή εργασίας	65	2,6
	Σύνολο Μαθήματος	154	6,16
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην Ελληνική.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρουσίαση ερευνητικής εργασίας (30%) 2. Συγγραφή βιβλιογραφικής εργασίας ανασκόπησης σε ειδικό θέμα του σεμιναρίου (40%) 3. Γραπτές αναλύσεις εργασιών και συμμετοχή στη συζήτηση στην τάξη (30%) <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται κατά την πρώτη</p>		

	παράδοση που γίνεται στο χώρο του αμφιθεάτρου και είναι αναρτημένα στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος.
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Abadinsky, H. (2018). *Drug use and abuse: A comprehensive introduction*. Boston, USA: Cengage Learning.
- Davis, K.L., Charney, D., Coyle, J.T. & Nemeroff, C. (2002). *Psychopharmacology: The Fifth Generation of Progress*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Koob, G. F., Arends, M.A. & Le Moal, M. (2014). *Drugs, Addiction and the Brain*. New York, NY: Elsevier Academic Press.
- Meyer, J.S, & Quenzer, L.F.. (2013). *Psychopharmacology: Drugs the Brain and Behavior*. Sunderland: Sinauer.
- Goldstein, A. (2001). *Addiction: From Biology to Drug Policy* (2nd ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Maisto, S.A., Galizio, M. & Connors, G.J. (2019). *Drug Use and Abuse* (8th ed.). Boston, USA: Cengage Learning.